

ENTREPRENØRSKABSSKOLEN

Grundskoler og ungdomsuddannelser

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	5
1.1. Hvorfor Entreprenørskabsskolen?	5
1.2. Hvad er Entreprenørskabsskolens formål?	5
2. Forankring af Entreprenørskabsskolen	5
2.1. Folkeskolelovens formålsparagraf	6
2.2. Folkeskolereformen.....	6
2.3. Ikast-Brande Kommunes Erhvervspolitik	6
2.4. Børne- og ungepolitik for Ikast-Brande kommune	6
3. Entreprenørskabsskolens visioner	7
4. Det entreprenante læringssyn	7
4.1 Folkeskolen	7
4.1.1 Den entreprenante læringsforståelse.....	7
4.1.2. Teltet – en læringsrumsforståelse.....	8
4.1.3 Vidensstrappen	9
4.1.4. Den entreprenante landsby.....	10
.....	10
4.1.5. Læringsstregen	11
4.2 Ungdomsuddannelserne	12
4.2.1. Hvorfor tale om innovation på ungdomsuddannelserne?	12
4.2.2. Forståelse af innovationsbegrebet.....	12
4.2.3 Tre Innovationsopfattelser	13
4.2.4. Herningsholm Erhvervsskole	14
5. Entreprenante samarbejds muligheder på tværs af folkeskoler og ungdomsuddannelser	15
5.1 Going Global	15
5.2 InnovationDay	15
5.3 InnovationCamp	15

5.4 Erhvervsfagligt innovationsforløb	15
5.5 Kommunale projekter	16
5.6 Innovaprisen.....	16
6. Organisering	16
6.1. Samarbejdsforum.....	16
6.2. Kommunal Koordinator	17
6.3. Ledernetværk	17
6.4. Tovholdergruppe	17

1. Indledning

I Ikast-Brande kommune har vi siden 2006 arbejdet med entreprenørskab som kommunalt projekt på tværs af grundskole og Ungdomsuddannelser.

Entreprenørskabsskolen er et varigt og væsentligt kommunalt element ind i vores folkeskoler og ungdomsuddannelser i et tæt samarbejde med erhvervs-, kultur- og foreningslivet i kommunen. For at bevare det gode arbejde og engagement, er der brug for kontinuerligt at gøde jorden. Det kræver en stærk kommunal organisering af og et politisk fokus på Entreprenørskabsskolen. Arbejdet med entreprenørskab har fået et skulderklap med skolereformens ikrafttrædelse d. 1. august 2014, hvor der tales om den "åbne skole" og vigtigheden af at arbejde med innovation og entreprenørskab.

I det følgende beskriver vi, hvordan henholdsvis folkeskolerne og ungdomsuddannelserne tænker entreprenørskab ind i læringsdagen. Herunder hvilket læringssyn der ligger bag, hvordan de samarbejder med eksterne samarbejdspartnere og hvilke samarbejdsflader folkeskoler, friskoler og ungdomsuddannelser i kommunen skaber, så vores børn og unge oplever, at den kreative, innovative og entreprenante dimension dyrkes hele vejen op gennem skoletiden. Afslutningsvis skitseres Entreprenørskabsskolens kommunale organisering.

1.1. Hvorfor Entreprenørskabsskolen?

Fordi: nutidens børn og unge er fremtidens kompetente medarbejdere, ledere, iværksættere og borgere.

Entreprenørskab i Ikast-Brande Kommune er kendetegnet ved, at:

- Der samarbejdes med det omkringliggende erhvervsliv, foreningsliv, kulturliv og andre relevante samarbejdspartnere
- Der ligger menneskelig handlekraft bag produkt og proces og at disse skaber forandringer
- Læreren rammesætter læringsforløbet
- Der er et reelt behov for det, der laves
- Det skaber en nytteværdi for andre end eleven selv
- Eleverne opfattes som ressourcer
- Der er ikke én løsning eller ét facit eller absolutte svar på en opgave/et problem
- Man lærer af sine fejl

1.2. Hvad er Entreprenørskabsskolens formål?

Vi ønsker at udvikle en kultur i undervisningen, erhvervslivet, foreningslivet, kulturlivet og familien, der gør det muligt at opfylde visionen om, at Ikast-Brande Kommune er stedet, hvor børn og unges læring bygger på innovation, kreativitet og iværksætterlyst. Samtidig med et stærkt fokus på at de unge tager en ungdomsuddannelse.

2. Forankring af Entreprenørskabsskolen

Følgende afsnit dokumenterer, hvorledes det entreprenante arbejde i folkeskolen og på ungdomsuddannelser understøttes nationalt og kommunalt.

2.1. Folkeskolelovens formålsparagraf

"Folkeskolen skal udvikle arbejdsmetoder og skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så eleverne udvikler erkendelse og fantasi samt får tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle".

2.2. Folkeskolereformen

Den åbne skole

Skolerne skal i højere grad åbne sig over for det omgivende samfund. Der skal skabes en større inddragelse af det lokale idræts-, kultur- og foreningsliv i skolen, ved at kommunerne forpligtes til at sikre et samarbejde. Herudover forpligtes folkeskolen og de kommunale musik- og billedskoler til et gensidigt samarbejde. Det vil dog være op til den enkelte skoleledelse at beslutte, hvordan disse samarbejder udmøntes i praksis.

Udover folkeskolens fag og formål generelt skal dette samarbejde fremme den lokale sammenhængskraft og bidrage til, at eleverne i højere grad stifter bekendtskab med foreningslivet og de muligheder, som foreningslivet rummer.

Innovation og entreprenørskab

I forbindelse med udarbejdelsen af Fælles Mål for faget håndværk og design præciseres det, at der i dette fag skal arbejdes med innovation og entreprenørskab.

Derudover sættes der i forbindelse med arbejdet med præciseringen og forenklingen Fælles Mål fokus på, hvordan innovation og entreprenørskab kan tydeliggøres i folkeskolens øvrige fag.

2.3. Ikast-Brande Kommunes Erhvervs politik

Entreprenørskabsskolen blev august 2009 indskrevet som parameter i kommunens erhvervs politik.

Hvis du vil vide mere: <http://www.ikast-brande.dk/politik/visioner,-strategier-og-politikker/politikker/erhvervs politik>

2.4. Børne- og ungepolitik for Ikast-Brande kommune

Uddrag fra politikken:

Entreprenørskabsskolen er et af Ikast-Brande Kommunes fire fyrtårne. Innovation, kreativitet og iværksætterlyst er en naturlig del af elevernes dagligdag og læring.

Entreprenørskabsskolens styrke er det tætte samarbejde mellem kommunen og lokallivet - herunder erhvervsliv, kulturliv og offentlige organisationer.

Ikast-Brande Kommune ønsker med Entreprenørskabsskolen at lægge kimen til en ny iværksættergeneration, hvor mod, handlekraft og samarbejde er bærende værdier.

Hvis du vil vide mere: <http://www.ikast-brande.dk/politik/visioner,-strategier-og-politikker/politikker/boerne-og-ungepolitik>

3. Entreprenørskabsskolens visioner

Visioner:

- Erhvervsliv, kulturliv, fritidsliv, familieliv, grundskole, gymnasiale- og erhvervsrettede ungdomsuddannelser og byråd oplever projektet som værdiskabende og et fælles anliggende
- Alle skoler i Ikast-Brande Kommune arbejder med at skabe en entreprenant kultur
- 95 % af en ungdomsårgang gennemfører en ungdomsuddannelse
- Entreprenørskabsskolen skaber grundlag for at øge antallet af nye virksomheder og vækst i eksisterende virksomheder
- Entreprenørskab indgår i elevernes dagligdag, læring og dannelse
- Arbejdet med entreprenørskab understøtter rekruttering af fremtidens kompetente medarbejdere
- Entreprenørskabsskolen har et tæt samarbejde med det lokale erhvervsliv, kulturliv, foreningsliv og familieliv

4. Det entreprenante lærings syn

Vi ønsker at skabe sammenhæng og samarbejde mellem vores uddannelsesinstitutioner, så børnene oplever en entreprenant læringskultur, der har fokus på at udvikle de kreative og innovative kompetencer fra de starter i 0. klasse til de går ud af en ungdomsuddannelse.

Nedenfor er en beskrivelse af det entreprenante lærings syn i henholdsvis folkeskolen og på ungdomsuddannelsen (HHX, STX og Herningsholm Erhvervsskole) samt eksempler på, hvordan vi ønsker at arbejde entreprenant.

4.1 Folkeskolen

4.1.1 Den entreprenante læringsforståelse

I Ikast-Brande Kommune arbejder Entreprenørskabsskolen ud fra en fælles læringsforståelse. Læringsforståelsen bygger på de fire elementer: fællesskabelse, faglighed, kreativitet og foretagsomhed, de uddybes nærmere i afsnit 4.1.2.

De fire elementer danner rammen om læringsmålet for en given sag. Det centrale i denne læringsforståelse er foretagsomheden, som styrende for valg af viden og kompetenceudvikling.

Historisk set har undervisning haft sit afsæt i tilegnelse af viden gennem teori og lærebogssystemer, hvorefter færdighederne udvikles til et kompetenceniveau gennem træning. Lejligh-

hedsvist er færdigheder og kompetencer anvendt i praksis gennem tænkte eksempler fra hverdagen.

I vores fælles læringsforståelse er det målet at tage afsæt i foretagsomheden - altså det vi ønsker at gøre i/ved en given sag. Handlingsniveauet bliver dermed retningsgivende for tilegnelse af viden og kompetencer. Elevernes viden og kompetence udspringer af relevansen, som er praksisbundet. Hermed bevæger vi os fra den reproduktive skole til den produktive skole, hvor elevernes erkendelse og læring sker gennem deres egne handlinger.

For at lykkes med vores læringsforståelse er det nødvendigt at åbne skolen i forhold til dens omverden. Den åbne skole er symboliseret ved den entreprenante landsby (læs mere i afsnit 4.1.4). Den entreprenante landsby skal ikke kun forstås som et geografisk afgrænset område, men mere som det netværk af samarbejdspartnere, den enkelte skole har og er i stand til at skabe.

4.1.2. Teltet – en læringsrumsforståelse

Teltet er en metafor for læringsrummet, hvor sagen/temaet er teltets midtpunkt. Teltet består af de fire elementer: fællesskabelse, faglighed, kreativitet og foretagsomhed. Der skal være fokus på alle elementer, dog kan teltet hælde på forskellig vis alt ud fra hvilket fokus, der er i sagen/temaet. Teltet en metafor for læringsrummets flytbarhed og fleksibilitet.

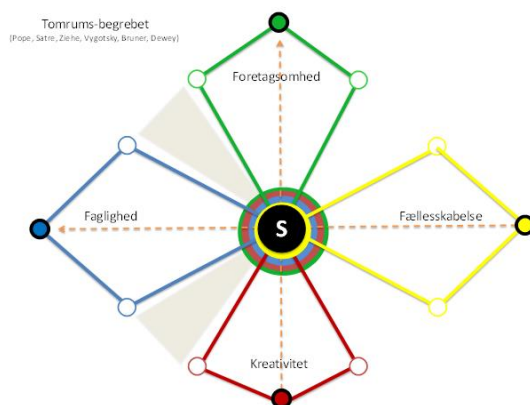

Fig. 1: Teltet

Fællesskabelse (ud)dannelsens epicenter

Mennesket er grundlæggende et socialt, handlende og kommunikerende væsen, der på en og samme tid er *fællesskabt* og *fællesskabende*. Derfor betegnelsen; *fælles-skabelse*. Fællesskaber er noget, der hele tiden *gøres, skabes og opretholdes* gennem fælles handling og fælles kommunikation. *Fællesskabelse* er selve grundlaget for det at arbejde med menneskers læring og udvikling og understreger vigtigheden af, at man på skoler skal tilrettelægge læringsmiljøer, der er organiseret som samarbejdende fællesskaber.

Faglighed

Et solidt fagligt fundament er grundstenen for, at der kan opstå kreativitet og foretagsomhed. Vi ønsker at anskueliggøre fagligheden ud fra hvilke metoder og færdigheder, der ligger i fagene. Gennem den undersøgende og eksperimenterende tilgang skal fagenes færdigheder tilegnes. Det skal ske gennem en tydeliggørelse af fagenes anvendelsesmuligheder i relation

til konkrete situationer. Det er i mellem sag og fag, at faget/læring bliver meningsgivende, fordi:

"... vi har fag for at få noget viden om verden – ikke for at få noget af vide om kemi eller historie. Fag er ikke interessante i sig selv, men fordi de siger noget om den verden, vi lever i."

(Hans Fink. In: IN: Asterisk; nr. 66, 2013)

Kreativitet – fornyelse af det eksisterende

Kreativitet er lig med fornyelse, der gør en praksis bedre, mere effektiv og mere bæredygtig. Kreativitet er fornyelse af det eksisterende og kan både være individuelt og kollektivt. Kreativitet kan forstås som "At mestre fornyelsens kunst" (Tangaard, 2010) eller "Kreativitet er at tænke på kanten af boksen" (Tangaard og Stadil, 2012).

Kreativiteten er en forudsætning for at praktisere entreprenørskab, derfor er det vigtigt, at den kreative muskel trænes og udfordres. Kreativitet kan være en disciplin i sig selv – og kan stå alene, hvis formålet er, at tænke på kanten af boksen og fornyelse.

Foretagsomhed

Når arbejdet har fået retning, er meningsskabende og de fremkomne løsninger af arbejdet skaber værdi for andre har vi nået foretagsomheden. Det er i dette felt fællesskabelse, kreativitet og faglighed samles og bliver handlingsgjort/operationaliseret.

4.1.3 Vidensstrappen

Videnstrappen illustrerer tre forskellige vidensniveauer, der kan forekomme i en læringssituation og hvilke kompetencer, eleven tilegner sig. Der er ikke en bestemt retning at gå på trappen, og eleven kan i løbet af et undervisningsforløb have brug for at være på de forskellige trappetrin på skift jf. afsnittet om "teltet", hvor komponenterne faglighed, fællesskabelse, kreativitet og foretagsomhed er afhængige af hinanden.

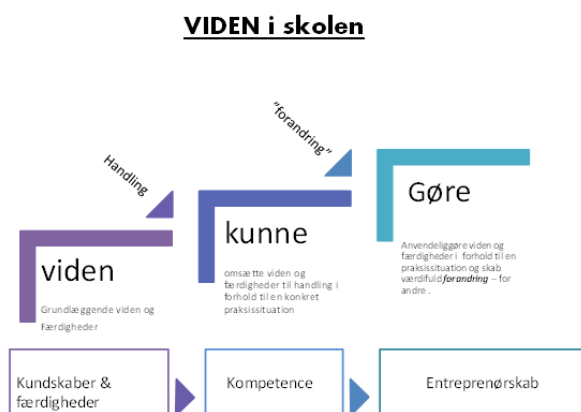

Fig. 2: Videnstrappen

Et eksempel:

En 8.klasse skal lære om reklamer i dansk. De får at vide, at forløbet skal munde ud i at lave en reklame for en virksomhed i byen. Sagen er: "Lav en reklame for produkt XX for virksomhed YY."

- Eleverne brainstormer på, hvad der er kendetegnende ved en god reklame – farver, foto, symboler, tekniske detaljer, opstilling, tekst etc.
- Eleverne bliver bevidste om, at de har en viden om sagen og bevidste om deres ikke-viden.
- Eleverne kontakter virksomhed YY: Hvilken virksomhed er de? Hvilke forventninger har de til reklamen? Hvem er målgruppen til reklamen? Hvor skal reklamen vises? Etc.
- Eleverne laver de første prototyper/skitser til en reklame og får feedback af lærere, virksomhed YY og andre elever.
- Eleverne vil løbende opleve et behov for at tilegne sig ny viden om specifikke faglige elementer.
- Eleverne fremlægger den færdige reklame for virksomhed YY og sikrer, at de indbyrdes forventninger er afstemt.
- Eleverne evaluerer forløbet på klassen med fokus på den specifikke læring i forløbet set ud fra det faglige, det sociale og entreprenante aspekt. Her anvendes "Læringsstegen" (se afsnit 4.1.5).

4.1.4. Den entreprenante landsby

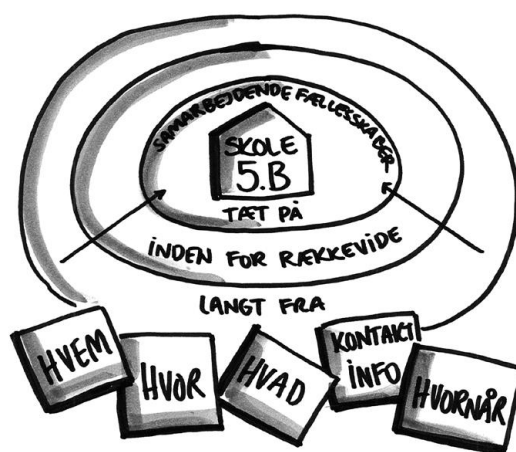

Fig. 3: Den entreprenante landsby

I den entreprenante læringsforståelse ser eleven sin læring i et større perspektiv, hvor faglige kompetencer afprøves i konkrete handlinger gennem samarbejde og netværk med andre om reelle problemstillinger. Dette er et godt fundament for, at elevens læring bliver menings- og værdifuld.

En sådan tilgang skal læres og trænes fra skolestart, hvilket den entreprenante landsby illustrerer. Samarbejde og netværk kan ske på forskellige niveauer: mellem eleven selv og sidekammeraten, mellem to klasser, mellem en klasse og en virksomhed i kommunen etc. Klassens netværk til det omgivende samfund udbygges med tid. En e-ambassadør – fx en forælder eller en skolebestyrelse – kan være linket i at hjælpe med at skabe kontakter til klassens/ skolens omverden. De enkelte skoler opbygger ligeledes skolens entreprenante landsby, hvor skolens tovholder for entreprenørskab har ansvaret.

4.1.5. Læringsstregen

Læringsstregen anvendes som en evalueringsmodel for at synliggøre sammenhængen mellem elementerne før, under og efter en læringsproces. Modellen er tænkt anvendt som et dialogredskab med elev(er) om deres læring og som et refleksionsredskab for skolens medarbejdere i deres forberedelse af et undervisningsforløb.

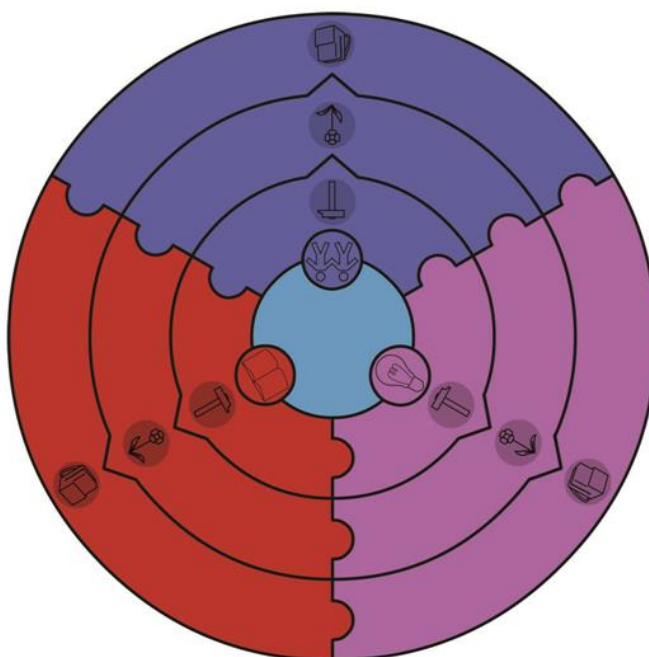

Fig. 4: Læringsstregen

I det blå felt i midten er "sagsfeltet", det er her en problemstilling, en opgave eller en udfordring, formuleres til det enkelte læringsforløb. Der opstilles endvidere mål og succeskriterier som rettesnor for, at man er på rette vej igennem læringsforløbet. Omkransende sagsfeltet er tre rum, som alle er inddelt i tre lag og tydeliggør elevens læringsproces samt den anvendte og opnåede viden i læringsforløbet.

Symbolbeskrivelse

De tre rum:

- Bogen: det faglige rum – færdigheder og kompetencer fra fagene.
- Lyspæren: det kreative rum – udvikling af kreative og innovative kompetencer.
- Menneske: det relationelle rum – hvilke relationer er vigtige for at løse "sagen"?

De tre lag i de enkelte rum:

- Hammeren: værktøjslaget – hvilke værktøjer/kompetencer har eleven allerede?
- Blomsten: vækstlaget – Hvilke redskaber blev brugt og hvordan blev de brugt, kom der nye redskaber til?
- Rygsækken: Erfaringslaget - Hvilke kompetencer og resultater har eleven opnået gennem læringsprocessen?

Vil du have en uddybende beskrivelse af modellen og dens anvendelse, kan du se mere på:

www.piif.dk

4.2 Ungdomsuddannelserne

4.2.1. Hvorfor tale om innovation på ungdomsuddannelserne?

I en verden, der bliver mindre og mindre, er det ikke længere nok at være omstillingsparat – for fremtiden er konstant under forandring. Hvad der var brugbare kompetencer/viden i går kan hurtigt blive forældet. Udfordringen ligger derfor i at være i en konstant fortløbende bevægelse.

Med de ændrede behov i samfundet må uddannelsessystemet også følge med. Som følge heraf er ungdomsuddannelserne også under forandring, og innovationstænkningen fik for alvor en plads i år 2005, hvor der i den fælleslydende formålsparagraf står: *Uddannelsen skal tillige udvikle elevernes kreative og innovative evner og deres kritiske sans.* (UVM, 2007 maj: kap1§2, stk. 4). Denne tænkning giver nogle nye udfordringer, og som uddannelsesinstitution bliver det derfor relevant at tage stilling til, hvordan innovationsbegrebet skal forstås, hvordan undervisningen skal tilrettelægges, hvad hensigten er med innovationsundervisningen osv.

4.2.2. Forståelse af innovationsbegrebet

På ungdomsuddannelserne i Ikast-Brande Kommune forstås innovationsbegrebet på følgende måde:

Innovation betegner det at nytænke og forbedre (altså ikke blot forandre) en eksisterende praksis i verden på en etisk forsvarlig måde sammen med aktører berørt af og agerende i denne praksis på baggrund af relevant viden. (Paulsen, 2012 s. 57)

Innovation indeholder følgende implikationer:

- Innovation forudsætter "hele tiden" utilfredshed med eksisterende verden + imagination af ny og bedre verden
- Vurdering af potentiel forbedring forudsætter en værdimålestok
- Vurdering af "nyhedsværdi" forudsætter viden om den gamle verden og dens tænke-måder

For at vurdere, om noget er innovativt, kræves: (oplæg ved Michael Paulsen)

1. At man kan vurdere om dette *noget* er nytænkende - hvilket kræver viden om 'den gamle verden' og dens tænke-måder.

2. At man kan vurdere om dette *noget* er en forbedring - hvilket kræver værdimålestokke + måleevner.
3. Dertil bør man - for at begrunde relevans - kunne argumentere for, at den pågældende del af verden trænger til nytænkende forbedringer - hvilket kræver indblik i "verdens aktuelle problemer og tænkning".

4.2.3 Tre Innovationsopfattelser

Innovationsundervisningen på ungdomsuddannelserne tager udgangspunkt i Michael Paulsens tre innovationsopfattelser - teknokapitalistisk innovationsforståelse, frigørende innovationsforståelse og faglig innovationsforståelse, som alle har fokus på at udvikle eleverne innovative evner. De tre forskellige tilgange vil dog have hver sin vægtning, alt efter om det er tale om STX, HF, HHX eller HG.

	Teknokapitalistisk innovationsforståelse	Frigørende innovationsforståelse	Faglig innovationsforståelse
Hvad skal innovation i skolen gå ud på?	Markedsinnovation At lære at finde noget nyt, der kan sælges og udbredes eller øge nogens position på et marked, som er bedre, end hvad andre kan finde på	Emancipatorisk innovation At lære at tænke anderledes og ukonventionelt i relation til almene domæner som miljø, demokrati, fredsbævering, integration, social ulighed og fattigdom	Forskningsinnovation At lære at tænke nyt og kreativt i forhold til faglige problemstillinger, for at kunne stille og besvare spørgsmål, der overskrider den eksisterende verden
Hvorfor arbejde med innovation?	Erhvervsforberedelse Der er brug for mennesker, der kan konkurrere på et globalt marked, der fordrer konstant nytænkning	Almen dannelse Der er brug for mennesker, der i fællesskab kan skabe en anderledes og bedre verden ud fra almene hensyn	Studieforberedende Der er brug for mennesker, der tilegner sig dynamiske fagforståelser og dermed kan tænke fagligt nyt og anderledes
Hvordan skal man arbejde med innovation?	Målorienteret Eleverne skal på baggrund af opdrag hitte på nye ideer, produkter og midler til at opfylde eksterne mål og værdier	Problemløsende Eleverne skal i dialog med berørte parter arbejde med domæneforbedringer ifht. epokale nøgleproblemer, der kalder på nytænkning	Faglig orienteret Eleverne skal arbejde med faglige temaer, hvor der ikke gives absolutte svar og metoder, men fordres faglig nytænkning

Tabel 1: Innovationsforståelser (Paulsen, 2012)

Den teknokapitalistiske innovationsforståelse

På de gymnasiale uddannelser bliver den teknokapitalistiske innovationsforståelse anvendt i forbindelse med Young Enterprise - Company Programme. Forløbet Company Programme har fokus på at undervise eleverne *i* og *om* entreprenørskab og innovation. Dvs. at eleverne gennem forløbet stifter bekendtskab med innovationsteori, innovationshistorie samt elementer indenfor udvikling af en forretningsplan. Eleverne arbejder igennem forløbet med at opstarte de-

res egen virksomhed, hvor de kommer gennem alle elementer fra idégenerering til produktudvikling samt afsætningsmuligheder. Eleverne bliver dermed trænet i at omsætte inventioner til kommercielle produkter, processer eller services, som kan nå det kommercielle marked.

Den frigørende innovationsforståelse

Hvor eleverne i den teknokapitalistiske innovationsforståelse bliver trænet *i* og *gennem* innovation, har den frigørende innovationsforståelse til formål at udvikle elevernes enterprising behaviour via undervisning *i* og *gennem* innovation og entreprenørskab. Denne tilgang tager udgangspunkt i, at eleverne igennem de forskellige fag skal arbejde med tidens epokale nøgleproblemer fx miljøproblemer, befolkningsekspllosion, krig og fred og samfundsproduceret ulighed. På den baggrund skal eleverne udvikle kompetencer, så de i fremtiden kan være problemløsende og udvikle offentlige og civile forbedringer på lokalt, nationalt og globalt plan. Projektet *Bølger i Hverdagen* (et kommunalt projekt) arbejdede med den frigørende innovationsforståelse, hvor eleverne gennem eksterne samarbejdspartnere blev stillet overfor fremtidige udfordringer.

Den faglige innovationsforståelse

Hvor den frigørende innovationsforståelse har et alment globalt sigte, fokuserer den faglige innovationsforståelse på at være studieforberedende i fagene. Dvs. at innovationsarbejdet foregår i de forskellige fag fx matematik, dansk, samfundsfag osv., hvor der er fokus på, at eleverne skal trænes i at tænke nyt og kreativt i forhold til at løse fagfaglige problemstillinger. I denne innovationsforståelse ses viden ikke som en fast størrelse, men som en størrelse, der er under forandring. Denne innovationsforståelse sigter på at udvikle faglige stærke elever, som kan indgå i faglige diskussioner på de videregående uddannelser.

Med udgangspunktet i de tre ovenstående tilgange sigter de gymnasiale ungdomsuddannelser i Ikast-Brande Kommune på at udvikle eleverne i forhold til tre typer af innovatorer (Paulsen, 2012: 60)

1. Den alment refleksive innovator
2. Den specifikt refleksive innovator
3. Den instrumentelle innovator

4.2.4. Herningsholm Erhvervsskole

På erhvervsuddannelserne på Herningsholm Erhvervsskole er fagligheden omdrejningspunktet. De tekniske og merkantile erhvervsuddannelser danner rammer for læring, som har værdi for den enkelte elev såvel som for erhvervslivet og det omgivende samfund. Det er centralt, at eleverne blandt mange kompetencer tilegner sig innovative, entreprenørielle og interkulturelle kompetencer, som gør dem i stand til at bidrage til produkt- og serviceudvikling og gør dem i stand til at etablere egen virksomhed.

I de tekniske og merkantile erhvervsuddannelser på Herningsholm Erhvervsskole er der et tæt samspil mellem teori og praksis, og eleverne rustes gennem uddannelsesforløbet til at bringe deres teoretiske viden og praktiske erfaring i spil i forhold til at løse faglige problemstillinger og udfordre traditionelle løsninger. Dette sker på forskellig vis gennem undervisningsforløb i de

enkelte uddannelser, på tværs af uddannelser og i samarbejde med eksterne parter, hvor undervisning i innovation, iværksætteri og internationalisering er integreret.

5. Entreprenante samarbejds muligheder på tværs af folkeskoler og ungdomsuddannelser

5.1 Going Global

Going Global er en innovations camp på Ikast Brande Gymnasium for kommunens 8. klasse elever. Dagen er opbygget omkring forskellige workshops, hvor eleverne skal løse globale problemstillinger med udgangspunkt i lande som Kina, Jordan, Kenya, USA og Tyskland. I samarbejde med elever fra Stx og pre-IB skal eleverne finde innovative løsninger på de globale problemstillinger. Dagen har fokus på innovation og samarbejde.

5.2 InnovationDay

InnovationDay foregår på Herningsholm HHX Ikast, hvor en virksomhed udefra præsenterer en konkret case, som skal løses i løbet af dagen. De deltagende folkeskoleelever vil være ind delt i mindre grupper og sammen med deres procesguides, HHX elever med faget innovation, konkurrere med hinanden om at komme med den bedste og mest innovative løsning på den stillede case. Dagen forløber som en proces, hvor der generes et utal af idéer, de kreative muskler trænes gennem energizers, og hvor eleverne til sidst præsenterer deres udviklede koncept på en stand foran dommerne.

5.3 InnovationCamp

InnovationCamp foregår på de deltagende skolers faciliteter og består af en case, som repræsentanten fra folkeskolen har udvalgt. Dette kan være en problemstilling, eleverne møder i deres skoletid, samfundsproblemer eller fra en virksomhed, man har kontaktet. Den deltagende klasse deles ind i mindre grupper og gennemgår en typisk innovationsproces fra problem → idé → koncept, guidet af uddannede procesguides fra HHX. Eleverne bliver taget igennem forskellige øvelser, der træner deres kreative muskel og lærer dem at opbygge og udvælge et koncept, som de afslutningsvis præsenterer for dommerne.

5.4 Erhvervsfagligt innovationsforløb

Snedkeruddannelsen på Herningsholm Erhvervsskole arbejder sammen med en folkeskole om et erhvervsfagligt innovationsforløb under projektet 'Industrien som karrierevej'. Forløbet involverer elever i 8. klasse og erhvervsskoleelever på snedkeruddannelsen samt elever på TEKO. Forløbet er udviklet i tæt samarbejde mellem lærere på den pågældende folkeskole og undervisere på Herningsholm Erhvervsskole, og det består af fem dages aktiviteter fordelt over fire uger. Eleverne skal samarbejde i en innovationsproces, dels på folkeskolen, dels på erhvervsskolen. Elever fra TEKO skal indledningsvist facilitere innovationsprocessen. Forløbet skal munde ud i en række specielt fremstillede møbler til et fællesrum på den pågældende folkeskole. I forløbet skal eleverne fra folkeskolen indtage rollen som kunder, mens eleverne fra erhvervsskolen skal indtage rollen som producenter, hvor de blandt andet skal arbejde med produktudvikling. Afslutningsvist skal møblerne fremvises for forældre og skolens øvrige elever.

Lignende erhvervsfaglige innovationsforløb vil kunne gennemføres i samarbejde med andre erhvervsuddannelser på Herningsholm Erhvervsskole.

5.5 Kommunale projekter

Der arrangeres jævnligt kommunale entreprenante projekter med et fælles tema, hvor alle folkeskoler og ungdomsuddannelser kan deltage her kan bl.a. nævnes "Bølger i hverdagen", "Forskningens døgn" og "Stafetten".

5.6 Innovaprisen

Hvert år uddeles Innovaprisen for det bedste entreprenante projekt i følgende kategorier:

- Indskoling
- Mellemtrin
- Udsikling
- Ungdomsuddannelse

Præmien er 5000 kr., hvoraf halvdelen af beløbet skal doneres til et godtgørende formål.

6. Organisering

Entreprenørskabsskolen er forankret i Ikast-Brande Kommune med et samarbejdsforum, en ledergruppe og en tovholdergruppe. Dette har som formål at understøtte et fokus og en forankring af arbejdet fra det politiske niveau helt ud i læringsrummet.

6.1. Samarbejdsforum

Samarbejdsforum består af:

- Formanden for Børne- og Undervisningsudvalget
- Formand for arbejdsmarkedsudvalget
- En repræsentant fra Erhvervs- og Kontaktudvalget
- En repræsentant fra Kultur- og Fritidsudvalget
- Skolechefen
- Repræsentanter fra erhvervslivet
- Uddannelsesleder fra Agroskolen
- Rektor fra Ikast-Brande Gymnasium
- En skoleleder
- En pædagogisk konsulent i Skoleafdelingen

Formanden for Børne- og Undervisningsudvalget er formand for Samarbejdsforum. Der kan indkaldes gæster ad hoc til møder i Samarbejdsforum.

Samarbejdsforum mødes som udgangspunkt to gange årligt. Samarbejdsforum kan mødes ekstraordinært, hvis det findes nødvendigt. Samarbejdsforummets formål er, at

- være ambassadører for Entreprenørskabsskolen
- være "døråbnere" til samarbejdspartnere i forbindelse med konkrete entreprenante forløb
- have konkrete opgaver i forbindelse med kommunale entreprenante projekter

- fungere som et videndelingsorgan
- sikre at der sker et tværgående samarbejde mellem interessenterne inden for Entreprenørskabsskolen

6.2. Kommunal Koordinator

Pædagogisk konsulent i Skoleafdelingen er Kommunal Koordinator.

Koordinatorens ansvar er, at

- Bistå i udarbejdelsen af dagsordner til styregruppemøder
- Udarbejde dagsordner til ledernetværksmøder
- Være ansvarlig for møder i tovholdergruppen
- Sikre kommunikationslinjer mellem interessenter
- Sikre pædagogisk udvikling
- Synliggøre Entreprenørskabsskolen i Ikast-Brande Kommune
- Være redaktør på Innovabladet

6.3. Ledernetværk

Ledernetværket består af en ledelsesrepræsentant og en tovholder fra hver af folkeskolerne.

Den kommunale koordinator leder netværket.

Formålet med ledernetværket er, at

- Ledere drøfter ledelse af Entreprenørskabsskolen
- Der udvikles konkrete entreprenante tiltag for skolerne i samarbejde med tovholderen
- Ledere udvikler ledelseskompetencer, der understøtter læring og ledelse af entreprenante lærere og pædagoger
- Ledere skaber sig fælles billeder og forståelse af begreberne innovation, kreativitet og iværksætteri
- Ledere drøfter hvilke organisationsforandringer, der kan støtte implementeringen af entreprenørskab på skolerne herunder en kobling til erhvervs-, kultur- og foreningslivet samt ungdomsuddannelserne

Ledernetværket mødes tre gange i skoleåret.

6.4. Tovholdergruppe

Tovholdergruppen består af en – to medarbejdere pr. skole. Tovholderne er forankret i PdULS-teamet (Pædagogisk didaktisk Udvikling i LæringsSamarbejde) på de enkelte skoler.

Tovholdergruppens ansvar er, at

- Sikre projektets progression og pædagogiske fremdrift i samarbejde med den kommunale koordinator
- Sikre at der udvikles konkrete entreprenante tiltag for skolerne herunder et kommunalt årshjul
- Samarbejdet med eksterne samarbejdspartnere vedligeholdes

- Sikre en fremdrift i projektet kommunalt herunder projektets vision/mission og mål, således det hænger sammen med FællesSkolen
- Skabe synergi i projektet gennem erfaringsudveksling
- Udvikling og implementering af entreprenørskab på de enkelte skoler
- Deltage i ledernetværk – 3 møder årligt
- Formidle den gode historie om entreprenørskab til bl.a. Innovabladet
- Udvikle, planlægge og gennemføre kommunale entreprenante aktiviteter